نگاه بیرون

چرا جولیانی با رهبر ترکیه جلسه مخفیانه داشت

The Washington Times

ترجمه: شهرام زرندار

● اواخر ماه فوریه، درست وقتی جهان مشغول تنظیم‌کردن خود با ریاست‌جمهوری ترامپ بود، رجب طیب اردوغان مشغول افزایش قدرت خود در ترکیه بود. او توافق کرد یک دیدار غیرمعمول با برخی میهمانان آمریکایی برگزار کند. میهمانان شامل «رودلف رودی جیولیانی»، شهردار سابق نیویورک که در مبارزات انتخاباتی ریاست‌جمهوری ایالات متحده به‌عنوان معاون ترامپ عمل کرده بود و«مایکل موکیزی»، یک وکیل مشهور دیگر که در دولت جورج دبلیو بوش به‌عنوان دادستان کل خدمت کرده بود، می‌شدند. برگزاری این دیدار برای جیولیانی و موکیزی هدفی فوق‌العاده بود؛ آنها امیدوار بودند به یک توافق دیپلماتیک برسند؛ توافقی که بر اساس آن، ترکیه هرچه بیشتر به منافع ایالات متحده در منطقه کمک کند. در عوض این توافق، ایالات متحده رضا ضراب، موکل او را که یک تاجر طلای ترکیه است، آزاد خواهد کرد؛ تاجری که در زندانی در منهتن نگهداری می‌شود و پرونده‌اش توجه آقای اردوغان را به خود جلب کرده است. موکیزی با ارائه اوراق دادگاه روز چهارشنبه اعلام کرد این جلسه بخشی از تلاش برای رسیدن به یک توافق بین دولت‌های ایالات متحده و ترکیه درباره این پرونده بوده است. او همچنین اشاره کرد در راه رسیدن به توافق بین دول ایالات متحده و ترکیه، پیشرفت‌هایی به دست آمده است و گفته: «مقامات ارشد در دو دولت ایالات متحده و ترکیه درها را برای دنبال‌کردن امکان رسیدن به یک توافق باز گذاشته‌اند». تلاش‌های انجام‌شده به نیابت از ضراب، نشان می‌دهد دسترسی سیاسی به سیاست‌مداران و تلاش‌های دیپلماتیک، می‌تواند به کار گرفته شود. ضراب ۳۲ ساله در ترکیه چهره‌ای شناخته‌شده است؛ جایی که او پس از تولد در ایران، به آنجا نقل‌مکان کرده (او تابعیت هر دو کشور را دارد). او با یک ستاره موسیقی پاپ ترک ازدواج کرده و عضوی از حلقه دوستان و مرتبطان با اردوغان به حساب می‌آید. عکس‌های موجود نشان می‌دهند همسر اردوغان حداقل در یک میهمانی خیریه، کنار ضراب و همسرش قرار دارد. طبق نظر دادستان‌ها، ضراب ثروت درخور ملاحظه‌ای فراهم آورده است.

ادامه در صفحه ۱۹

پاسخ وزیر خارجه ایران به رئیس‌جمهوری آمریکا

جدال بر سر روح برجام

عکس: Reuters

محمدجواد ظریف در جدیدترین توییت خود نوشته: «آمریکا تاکنون هم از متن برجام و هم از روح این توافق، سرپیچی کرده است». او در حالی چنین متنی را توییت کرده که شب قبل از آن، دونالد ترامپ ایران را متهم کرده مطابق روح توافق هسته‌ای عمل نمی‌کند. ترامپ گفته: «ما به‌طور بسیار بسیار دقیقی این مسئله را بررسی می‌کنیم و در آینده نه‌چندان دور، حرف‌هایی در این زمینه داریم».

اما ظریف نوشته: «خواهیم دید آمریکا آماده است تا به متن برجام پایبند بماند، چه برسد به روح این توافق؛ تاکنون که هر دو را زیر پا گذاشته است. آیا باز هم باید از هایلایت استفاده کنم؟!».

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، روز پنجشنبه در نشست خبری با نخست‌وزیر ایتالیا بار دیگر گفت برجام به گمان او یک توافق بسیار بد است. ترامپ در حالی این اظهارات را مطرح کرده که آخر هفته گذشته، رکس تیلرسون در نامه‌ای به پل رایان، رهبر جمهوری‌خواهان کنگره، از پایبندی ایران به تعهدات برجامی تا تاریخ ۲۹ فروردین خبر داد. ترامپ در دوران تبلیغات انتخاباتی هم گفته بود برجام یکی از بدترین توافق‌های ممکن است. او این‌بار گفته ایران باید به روح توافق هسته‌ای پایبند باشد. به گزارش ایسنا، به نقل از شبکه سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در این کنفرانس مطبوعاتی در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه واشنگتن دلیلی دارد که شک کند ایرانی‌ها در حال تخلف از برجام هستند؟ گفت: درباره ایران باید بگویم به نظر من آنها در حال لطمه‌زدن به توافق هسته‌ای هستند. این توافق نباید امضا و به شیوه‌ای که مذاکره شد، مذاکره می‌شد. من همیشه طرفدار توافق هستم؛ اما توافق هسته‌ای، یک توافق بد بود. ترامپ در اظهارات خود علیه برنامه جامع اقدام مشترک و ایران افزود: این بدترین توافقی است که من تاکنون دیده‌ام که درباره‌اش مذاکره شده است. آنها به روح توافق پایبند نیستند. من می‌توانم چنین چیزی بگویم. ما این توافق را با دقت بسیار تحلیل می‌کنیم و در آینده نه‌چندان دور، چیزی برای گفتن درباره آن داریم.

روح برجام، موضوع مناقشه

در این سو، جمهوری اسلامی ایران نیز معتقد است آمریکا به روح برجام پایبند نبوده و آن را در موارد زیادی نقض کرده؛ قرار است این موارد نقض در جلسه پیش‌روی کمیسیون برجام بررسی شود؛ اما ماجرای ایران و آمریکا بر سر برجام در حال بالاگرفتن به نظر می‌رسد. عصر پنجشنبه محمدجواد ظریف در چند توییت به اظهارات رکس تیلرسون، وزیر خارجه آمریکا، واکنش نشان داد. تیلرسون گفته: ایران راه کره‌شمالی را می‌پیماید و آمریکا می‌خواهد از این اتفاق جلوگیری کند. همچنین تیلرسون گفته: «دولت آمریکا در حال بررسی توافق هسته‌ای برای ارزیابی این موضوع است که آیا ادامه تعلیق تحریم‌ها در راستای منافع ملی آمریکاست یا نه». محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه؛ در صفحه توییتر خود نوشت: «اتهامات بی‌پایه آمریکا نمی‌تواند اعتراف آن کشور به اجرای تعهدات برجامی را از سوی ایران بپوشاند. آمریکا موظف است مسیر خود را تغییر داده و به تعهدات خود عمل کند». او در دومین توییتش نیز نوشت: «برجام با حزم و دقت به موضوع هسته‌ای محدود شده است؛ بدون ورود به سایر موضوعات محل اختلاف، ازجمله فعالیت‌های شریرانه دولت آمریکا».

ظریف: اتهامات بی‌پایه آمریکا نمی‌تواند اعتراف آن کشور به اجرای تعهدات برجامی را از سوی ایران بپوشاند. آمریکا موظف است مسیر خود را تغییر داده و به تعهدات خود عمل کند

توصیه ظریف به تیلرسون

همچنین محمدجواد ظریف در گفت‌وگویی به تیلرسون توصیه کرد: آنچه امروز و بیش از هر زمان دولتمردان آمریکایی به آن نیاز دارند، نه لفّاظی‌های تکراری و بی‌فایده که واقع‌گرایی در کلام و کرداری متین و توأم با خردگرایی و از سر درک واقعیت‌های موجود ایران است. دولتمردان امروز ایالات متحده به خوبی باید از تاریخ و به‌خصوص حوادث و روند تحولات چهار دهه گذشته آموخته باشند و بدانند تحت هیچ شرایطی و هیچ‌گاه از سخن‌راندن با زبان تحریم و تهدید و به‌کارگیری کلماتی با طعم خشونت و خصومت در مقابل ایران و ایرانیان، نتیجه نگرفته و نخواهند گرفت. همان‌گونه که دولتمردان و پیشینیان در سیاست خارجی آمریکا نیز هرگز در تحقق سیاست‌های غیرواقع‌بینانه و غلط خود نسبت به ایران موفق نبودند.

ظریف در ادامه گفت: وزیر امورخارجه آمریکا یک روز به کنگره نامه می‌دهد که ایران به همه تعهدات خود در برجام عمل کرده است و روز بعد در اظهاراتی متناقض، ایران را متهم به جاه‌طلبی‌های هسته‌ای کرده و برجام را توافقی برای باج‌دادن به ایران قلمداد می‌کند. وزیر امور خارجه با تکرار آنچه در توییت امروز خود به تیلرسون، وزیر امور خارجه آمریکا، خاطرنشان کرده بود، گفت: اتهامات بی‌پایه آمریکا نمی‌تواند اعتراف آن کشور را به اجرای تعهدات برجامی از سوی ایران بپوشاند. آمریکا باید بداند دیگر قادر نیست جامعه جهانی را با اتهامات بی‌اساس که کذب آنها از سوی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در جریان بسته‌شدن پرونده پی‌ام‌دی اثبات شد، منحرف کند. ظریف همچنین با اشاره به اظهارات تیلرسون مبنی بر اینکه آمریکا مشغول بازنگری در سیاست خود نسبت به ایران و برجام است، گفت: برجام اتفاقا نتیجه بازنگری اسلاف آقای تیلرسون در سیاست‌های سراپا اشتباه آمریکا در گذشته در مقابل ایران و منطقه بوده است؛ سیاست‌هایی که غلط‌بودن آنها در عمل بارها ثابت شده است.

ظریف با دعوت از مقامات آمریکایی به واقع‌بینی و واقع‌گرایی در گفتار و عمل، به وزیر خارجه آمریکا مجددا توصیه کرد بهتر است مسیر اشتباهی را که می‌رود، تغییر داده و به تعهدات کشورش در برجام پایبند باشد. وی گفت: همان‌طورکه مقام معظم رهبری فرمودند، ایران اولین کشوری نخواهد بود که برجام را نقض کند؛ اما درعین‌حال برای حفظ منافع ملت ایران برای تمام سناریوهای ممکن، آمادگی کامل دارد.

روسیه منتقد اوضاع

آمریکا به‌عنوان یک شریک برجام از سوی روسیه نیز برای عمل به تعهداتش تحت فشار قرار دارد. سرگئی ریابکوف، معاون وزیر امور خارجه روسیه، رویکرد اخیر واشنگتن را در قبال ایران غیرسازنده دانسته و می‌گوید: ما اطلاعاتی داریم که نشان می‌دهد واشنگتن در حال بررسی دوباره توافق هسته‌ای با ایران است. مسکو امیدوار است این تحلیل و بررسی‌ها به این منجر شود که واشنگتن دریابد توافق هسته‌ای برای افزایش صلح بین‌الملل و ثبات در منطقه ضروری و حیاتی است.

او در گفت‌وگو با خبرگزاری «تاس» اضافه کرد: مسکو از تلاش واشنگتن برای قراردادن مسائل مربوط به اجرای برجام و یک‌سری دیگر از ادعاهای غیرهسته‌ای درباره تهران در یک دستور کار واحد، به‌شدت انتقاد می‌کند و بر این باور است که این مسیری غیرسازنده است و به‌شدت با آن مخالفت خواهد کرد. معاون وزیر امور خارجه روسیه ادامه داد: مسکو همچنین سؤالاتی جدی از نمایندگان آمریکا به‌ویژه درباره اقدامات قانون‌گذاران مالی آمریکا دارد که بر سر راه پروژه‌های اقتصادی که تجارت و قوانین آمریکا بر این باور است این پروژه‌ها می‌توانند به برنامه هسته‌ای ایران مربوط باشد، مانع‌تراشی می‌کند.

کوتاه دیپلماسی

سردار سلیمانی در میان ۱۰۰ چهره تأثیرگذار جهان

● **ایسنا:** نشریه تایم، سردار قاسم سلیمانی را به‌عنوان یکی از صد چهره تأثیرگذار در سال ۲۰۱۷ معرفی کرد. نشریه تایم هرساله فهرستی از صد چهره تأثیرگذار در جهان معرفی می‌کند. ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، شی جین پینگ، رئیس‌جمهور چین، ایوانکا ترامپ، دختر رئیس‌جمهور آمریکا، ترزا می، نخست‌وزیر انگلیس، جولیان آسانژ، بنیان‌گذار پایگاه ویکی‌لیکس، اما استون، بازیگر آمریکایی و نیمار داسیلوا سانتوس جونیور، بازیکن فوتبال برزیلی، ازجمله افرادی هستند که نامشان در فهرست سال ۲۰۱۷ نشریه تایم مشاهده می‌شود. تایم همچنین نام سردار قاسم سلیمانی را در فهرست تأثیرگذارترین افراد سال جاری قرار داده است.

بررسی عضویت ایران در نوبت بعدی شانگهای

● **ایسنا:** وزیر امور خارجه روسیه با بیان اینکه ایران معیارهای عضویت در سازمان همکاری شانگهای را دارد، گفت: امیدواریم روند پیوستن ایران به این سازمان در ماه ژوئن آغاز شود. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، روز جمعه پس از دیدار با وزرای خارجه سازمان همکاری شانگهای گفت: مسکو امیدوار است که روند پیوستن ایران به سازمان همکاری شانگهای در ماه ژوئن آغاز شود. بسیاری امروز گفتند که ایران در نوبت بعدی قرار دارد.

انتقاد مسکو از رویکرد واشنگتن نسبت به ایران

● **ایسنا:** سرگئی ریابکوف، معاون وزیر خارجه روسیه، اظهار کرد: ما اطلاعاتی دریافته‌ایم که نشان می‌دهد واشنگتن در حال بررسی دوباره توافق هسته‌ای با ایران است. مسکو امیدوار است که این تحلیل و بررسی‌ها به این منجر شود که واشنگتن دریابد توافق هسته‌ای ضروری و برای افزایش صلح بین‌الملل و ثبات در منطقه ضروری و حیاتی است. ریابکوف افزود: مسکو از تلاش واشنگتن برای قراردادن مسائل مربوط به اجرای برجام و یک‌سری دیگر از ادعاهای غیرهسته‌ای درباره تهران به‌شدت انتقاد می‌کند و بر این باور است که این مسیری غیرسازنده است و به‌شدت با آن مخالفت خواهد کرد.